

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per
drukgereg.

De personen die een abonnement aan den Postrijder nemen voor het jaar 1875, zullen het blad GRATIS ontvangen van heden tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 17 DECEMBER.

De Senaat heeft zich gisteren onder voorzitterschap van den heer baron d'Anethan vereenigd.

De Senaat heeft kennis genomen van eene petitie, die den heer baron d'Anethan zeer gewichtig noemde en welke het mandaat van den heer Bergh, senator van Neufchâteau, nietig verklaart. Deze petitie, ingezonden door den heer Werquin, provinciaal raadslid van Luxemburg, zegt, dat de heer Bergh den wettelijken eijns, door den provincialen raad van Luxemburg voor 1875 vastgesteld, niet betaalt!

De Senaat heeft eene bijzondere commissie benoemd, gelast met het onderzoek der petitie. Van de zeven leden dezer Commissie behooren er vier tot de rechter- en drie tot de linkerzijde. De verslaggever zal waarschijnlijk de heer Solvyns zijn.

De *Voix du Luxembourg* heeft in den tijd der slimme handelwijze, waardoor de heer Bergh er in gelukte, zich onder de kiesbaren der provincie te stellen, kenbaar gemaakt. Hij betaalde een patent van... koffiehuishouder!

De heer Bergh, ondanks dit middel, zou er niet in gelukt zijn in 1874 op de lijst der meest belaste burgers van Luxemburg te blijven.

Men ziet, dat het geval van den heer Bergh gewichtig is. En indien de heer Balisaux in de Senaat blijft, zou daarentegen de linkerzijde den heer Bergh wel kunnen verliezen....

De kiezing van M. Balisaux als Senateur van Charleroi is goedgekeurd.

Kiezing van eenen Senateur.

Ziehier den uitslag der kiezing die verleden dinsdag te Hasselt heeft plaats gehad voor de benoeming van eenen Senateur in vervanging van wijlen den heer baron de Pitteurs-Hiegaerts.

Getal stemmers.	797
Witte en nietige briefjes	45
M. Van Willigen heeft bekomen.	752

De Senaat heeft gisteren zijne commissiën volledig gemaakt en de verslagen op verschillende hem toegezonden wetsontwerpen ontvangen.

De heer Balisaux legde den eed af. Vandaag begint de discussie over de budgetten.

De Kamer heeft gisteren in geheime zitting haar budget onderzocht, waarna zij, in openbare zitting, lezing hoorde van eenen brief des heeren Lelièvre, verklaarde dat hij zijn wetsvoorstel betrekkelijk het 755e artikel des Burgerlijken Wetboeks introk, ten einde het te volledigen zoo het behoort.

Daarna ging de Kamer over tot de discussie over het budget der ontvangsten en uitgaven voor orde, hetwelk gestemd werd.

Heden donderdag zal de Kamer het budget van oorlog in behandeling nemen.

Instellen van eenen jaarlijkschen prijs van 25,000 fr.

Wij lezen in den *Moniteur*: De koning heeft aan den minister van binnenlandsche zaken den volgende brief geschreven: Mijn waarde minister,

Willende, zooveel het in mijne macht is, medewerken tot de ontwikkeling van den geestesarbeid in België, heb ik voorgenoemen, voor den duur mijner regering, een jaarlijkschen prijs van 25,000 frank in te stellen, bestemd tot de aanmoediging der werken van den geest. Deze instelling moet, volgens mij, een dubbelkarakter hebben. Zij heeft voor doel, vooreerst, den geestesarbeid in ons land aan te prikkelen; vervolgens dient zij de aandacht van den vreemde te vestigen op de vruchten van belgisch belang en België te doen deel hebben in den vooruitgang der andere landen op het terrein van wetenschappen, letteren en schoone kunsten.

Bijgevolg zal de prijs welke ik instel, toegekend worden onder de voorwaarden en op de manier als volgt:

Gedurende drie achtereenvolgende jaren aan het beste werk, in België door eenen Belg uitgegeven, over stoffen die voorop zullen bepaald worden, in diervoege, dat de prijskamp slechts 5 jaar na deze aanduiding, zal plaats hebben. Het

vierde jaar, zullen de vreemdelingen tot den prijskamp toegelaten worden en de prijs zal toegekend worden aan het beste werk, uitgegeven hetzij door eenen Belg, hetzij door eenen vreemdeling, op een onderwerp van belgisch belang, insgelijks voorop aangeduid. Op deze wijze zal er alle vier jaren een oproep gedaan worden tot den vooruitgang en de kennis van den vreemde, ten voordeele van België. Het vijfde, zesde en zevende jaar, zal de prijs opnieuw uitsluitend aan België worden toegekend; het achtste jaar zullen de vreemdelingen mogen mededingen en zoo vervolgens voor elk tijdstip van vier jaren.

Een jurij van zeven leden zal door den minister van binnenlandsche zaken, in overlegging met mij aangeduid worden, om de aangeboden werken te beoordeelen.

Aangezien de aard van den prijskamp telken jare veranderd, zal ook de jurij alle jaren gewijzigd worden.

Het jaar waarin de vreemdelingen zullen mededingen, zal de jurij samengesteld zijn uit drie belgische en vier vreemde leden van verschillende nationaliteit. De voorzitter zal een Belg zijn. Ik voed de hoop, dat er in de bevelende landen geleerden zullen bevonden worden, die mij niet zullen weigeren, zich te Brussel aan de tafel van den jurij te komen neerzetten.

Daar ik niet begreep de uitvoering mijner inzichten voor 5 jaren te verdragen, wensch ik dat door eene orde rangschikking bepaald worde dat de eerste prijs zal ter hand gesteld worden gedurende de septemberfeesten van 't jaar 1878. Voor de 4 eerste jaren zal de prijs toegekend worden; in 1878 (uitsluitend belgische prijskamp) aan het beste werk over de nationale geschiedenis; in 1879 (uitsluitend belgische prijskamp) aan 't beste werk over bouwkunde; in 1880 (uitsluitend belgische prijskamp) aan het beste werk over de uitbreiding der koop-handelsbetrekkingen van België; in 1881 (gemengde prijskamp) aan het beste werk over de middelen tot verbetering der haven, die zooals de onzen ingericht zijn, op lage en zandachtige kusten.

Het volgende jaar zal men den prijskamp van 1882 uitschrijven en vervolgens elk jaar voor den prijs die vijf jaar nadien zal betwist worden. Ik verzoek u, mijn waarde minister, de noodige schikkingen te nemen ter uitvoering van 't plan waarvan ik u de schets heb medegedeeld en tevens de nieuwe uitdrukking mijner gevoelens van genegenheid te ontvangen.

Brussel, 5 december 1874.

LEOPOLD.

Op den brief des konings volgt een koninklijk besluit, gedagteekend van 14 december, en bevatende, benevens de schikkingen in bovengemelden brief aangeduid, nog de volgende:

Art. 3. Om tot den prijskamp te worden toegelaten, zullen de werken gansch moeten afgewerkt zijn en aan den minister van binnenlandsche zaken gezonden worden voor 1 maart van 't jaar waarop de prijs zal worden toegekend.

Art. 4. De nieuwe uitgave van een reeds gedrukt werk zal tot den prijskamp niet toegelaten worden dan voor zooveel er aanzienlijke veranderingen of vermeerderingen aan toegebracht zijn.

Art. 5. Om het even op elk tijdstip de eerste deelen van een werk verschenen zijn, zal hetzelfde mogen mededingen indien het laatste deel verschenen is in het tijdvak waarop de prijskamp betrekking heeft.

Art. 7. De jurij samengesteld uit 7 leden zal bij meerderheid van stemmen uitspraak doen. Geen lid van den jurij zal zich bij de stemming mogen onthouden.

Art. 8. De werkende leden van den jurij zijn van den prijskamp uitgesloten.

Art. 9. Aan het werk dat den tegenwoordig ingestelden prijs bekome zal geen der vijfjaarlijksche prijzen mogen toegekend worden, ingesteld bij koninklijke besluiten van 1° december 1845 en 6 juli 1851.

Art. 10. Het werk in handschrift, waaraan de prijs zal worden toegekend zal in den loop van het jaar volgende op den prijskamp moeten uitgegeven worden.

Art. 11. De prijzen zullen gedurende de septemberfeesten aan de overwinnaars worden ter hand gesteld.

Art. 12 geeft de prijsvragen op voor de vier eerste jaren, zooals zij in den brief des konings zijn opgegeven.

Stads- & provincie nieuws.

M. F. Vanherff, griffier bij het vrederecht te Tongeren, is commissie-griffier benoemd bij het tribunaal van Tongeren, in vervanging van M. A. Muschart.

M. P.-L. Keersmaekers, directeur der middelbare school van Maaseyck, is professor van gymnastiek bij hetzelfde gesticht benoemd, in vervanging van M. Nauwelaerts, die eene andere bestemming bekomen heeft.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 372 paarden, 215 koeien, 19 kalveren, 111 schapen, 266 vette varkens en 576 magere varkens.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Antwerpen:

NIEUWE DIEFSTAL. — De laatste zaterdag der verleden maand was gekenmerkt door eenen diefstal met braak, waardoor een winkelier des morgens de toeglode in zijnen winkel ontfond vond van eene som die ongeveer 200 fr. bedroeg.

Die diefstal, en ook degene die verleden zaterdag plaats had, worden aan de bende der *zaterdagse dieven*, waarvan tot nu toe geen enkel deelgenoot in hechtenis genomen is.

En nogtans is het reeds zoo lang dat die bende hare waagstukken uitvoert in en rond de stad, dat de burgerij zal verplicht wezen zelve den dienst der politie op zich te nemen, wil zij eindelijk des nachts gerust het hoofd kunnen neerleggen.

Verleden zaterdag nu zijn de dieven met behulp van beklimming en braak, in de Rijppoorstraat, tegen de Paardenmarkt, de werkhuizen en burelen van den drukker de heer Buschmann, binnengedrongen.

Eerst moestende dieven eene ijzeren staaf breken, waarmee de blinden der vensters langs buiten gesloten waren, daarna hebben zij de blinden uitgenomen en twee ruiten verbrijzeld. Dewijl echter de opening zoo nog niet groot genoeg was, hebben zij het hout met beitel van andere scherpsnijdende werktuigen weggenomen.

Eindelijk toen de opening groot genoeg was, is een der dieven, jongeling of man, er door gekropen, in de drukkerij nêr gedaald en heeft de deur voor zijne makkers geopend.

In de drukkerij werd alles het onderste boven gekeerd, papieren verscheurd en weggeworpen; maar dewijl dit geenen buit opleverde, zijn de dieven in de burelen gedrongen, nadat zij 't slot der deur doen springen hadden. Daar ook werd niets op zijne plaats gelaten, want alle hoeken en kanten werden door de bezoekers doorsnuffeld. Drie lessenaren zijn teruggevonden met verbrijzeld sloten; de buit, die hierin gevonden is, bedraagt 500 franks in geld en bankbiljetten. Daigene wat geene waarde voor de dieven had, werd door hen verscheurd; niets ontsnapte aan hunne vernielzucht, zelfs geene kwitantien of enveloppen.

Uit den toestand, waarin de drukkerij en hare burelen gisteren morgen zijn teruggevonden, is af te leiden, dat de dieven een groot deel van den nacht moeten besteed hebben, om hun vernielings- en rooverswerk te voltrekken, een bewijs, dat zij weinig of geene vrees koesteren, door de politie in hunne schurkerij gestoord te worden.

De woning van den heer Buschmann, welke nugeeft op de Handelslei, is van de werkhuizen afgescheiden door eene opene plaats. Niemand der huisgenooten heeft iets gehoord of gezien en eerst des morgens ten 5 ure, werd den heer Buschmann door een zijner werklieden bekend gemaakt, met hetgene gebeurd was.

Onmiddellijk na het ontdekken van de diefstal werd de politie der 2de wijk verwittigd, waarbij de dienstdoende politie heel naief vroeg: «of de dieven nog in het werkhuis waren?»

Op het ontkennend antwoord dat hij hierop ontving, zegde hij: «Goed, wij zullen ten 8 ure komen zien.» En werkelijk is de politie ten 8 ure gekomen, om zich van de waarheid te overtuigen.

Vrijdag avond heeft men in de statie van Bergen eenen behendigen dief aangehouden, die reeds de vrouw eens vrederechters van Brussel bestolen had en bezig was eene andere diefte te begaan op eene kloosterlinge. Die pickpocket werd op het feit betrapt. Hij had eene medeplichtige, maar deze werd niet ontdekt. Ziehier hoe deze dief te werk ging: als een trein in de statie kwam, ging hij dadelijk met zijne medeplichtige naar het dames-compartement, en gebarde er in te willen stijgen; de treinwachter verzette zich daar tegen; dan deden de gaudwieren eenen stap achteruit, en uit beleefdheid hielpen zij de dames die zich aanboden om in 't rijtuig te stappen, maar namen het oogenblik waar om hare zakken te doortasten. De aangehouden persoon had eene som van 800 fr. bij zich.

Prof. Kolbe te Leipzig heeft onlangs eene ontdekking op scheikundig gebied gedaan, die van groot belang kon zijn voor de praktijk. Hij heeft namelijk het middel gevonden om 't zoogenaamde *salicin*-zuur op goedkope wijze uit karbolzuur te bereiden. Zijne onderzoekingen hebben geleerd, dat alcinzuur een uitstekend middel tot ontsmetting en voorkoming van bederf is, terwijl het zich van karbolzuur daardoor onderscheidt, dat het niet schadelijk is bij inwendig gebruik. Voor het bewaren van levensmiddelen en andere doeleinden, gaat dit zuur wellicht eene groote toekomst te gemoet, als Koba's mededeelingen bevestigd worden.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Eene veiligheidsnacht die rond een uur 's morgens het 45^e arrondissement van Parijs doorliep, hoorde in de rue Nationale het woedend gebel van een hond. Spoedig hegaf zij zich in de richting van waar het geluid kwam en ontwaarde een grooten hond, die een man welken hij had omgeworpen, op den grond hield liggen en hem beet telkens hij poogde zich te verroeren. Men had veel moeite om dien persoon uit zijnen toestand

te verlossen en nadat men hem had geholpen om op te staan, ontdekte men dat hij, onder zijnen kiel een stuk gerookt vleesch droeg van 40 kilo twee pakken saucisssen van Straatsburg, enz., het alles met koorden aan zijn lijf gebonden. Op de dringende vragen welke hem gedaan werden over de wijze waarop hij zich die waren had aangeschaft, bekende hij dat hij ze gestolen had bij eenen beenhouwer, waar hij was binnen gedrongen. De hond had hem echter vervolgd, ten gronde geworpen en aldus houden liggen tot op het oogenblik dat hij door de wacht gevonden werd. De dief is naar de gevangenis gebracht terwijl de hond, tevreden zijnen plicht gedaan te hebben, kwispelstaartend naar zijnen psst terugkeerde.

Politiek overzicht.

De tijdingen over den politieke toestand van Frankrijk blijven altijd gelijk en men kan die in weinige woorden samen vatten: volstrekte machteloosheid der partijen om iets in te richten en onmogelijkheid om den *statu quo* te handhaven.

Op de laatste vereeniging der uiterste linkerzijde van de nationale vergadering heeft M. Brisson, bij het bezit nemen van den zetel van het voorzitterschap, even als de heer Grévy, voorzitter der gematigde linkerzijde had gedaan, aangedrongen op de volledige eensgezindheid, bestaande tusschen de drie fractiën der republiekeinsche denkwijze, rakende de noodzakelijkheid om de openbare volmachten in te richten, ofwel de ontbinding der nationale vergadering uit te spreken.

Men begint te Parijs politieke feestmalen te geven; kon daarmee het vaderland gered worden! Casimir Périer had gisteren aan zijne tafel onder anderen goedvrienden, generaal Billot, Jules Ferry, Lamy, Charton, Humber, Jozon en generaal Guillemet. Heden geeft hij een tweede groot diner, waerop hij andere politieke mannen heeft uitgenoodigd. Men zegt dat het vertrouwen van Casimir Périer in de verzoening niet groot is.

Ofschoon de *Gaceta official* niets wil weten over de neerlaag van het korps Lomo, zal toch hieraan niet meer getwijfeld worden, wanneer het verslag uit het republiekeinsch kamp gekend is. Ludens dit verslag was het legerkorps van generaal Lomo in twee kolommen verdeeld. Hij zelve rukte op met 5000 man naar Oruzam, terwijl de tweede kolom den weg naar Bilbao opging, om generaal Salamanca ter hulp te komen. Deze kolom ontmoette een hevigen tegestand en keerde terug met verlies van 27 man. Generaal Lomo drong den 7 december tot Urnieta vooruit, werd tegen dank in een gevecht gewikkeld en verliet twee dagen later, ten gevolge van het slecht weder het half verbrande Oruzam om naar San Sebastiani terug te keeren, achtervolgd door de Carlisten. Hij verloor 200 man. Hierbij moeten de republiekeins nogmaals verschillende *caseros* hebben verbrand welke geene carlistische bezetting hadden om dezelve te verdedigen.

De *Unita Catolica* heeft een gepast antwoord gegeven op de beschuldigungen, door prins van Bismarck in het Duitsch Parlement tegen de katholieke Kerk en het Pausdom ingebracht. Het Italiaansch blad heeft den brief, door Pius IX aan den koning van Pruisen, den 22 juli 1870 geschreven, en het antwoord van den koning van Pruisen aan den Paus, afgekonddigd.

In den eersten dezer brieven ziet men, dat het hoofd der Kerk getracht had, den oorlog, die tusschen Frankrijk en Duitschland ging uitbarsten te voorkomen, en dat, om hierin te gelukken, hij zijne bemiddeling door eenen brief aan den koning van Pruisen en door eenen brief aan Napoleon had voorgesteld. Het kan te vroeg schijnen om op eene beschuldiging, nog van allen grond beroofd, te antwoorden, maar het is goed te toonen, aan welke ingevingen het hoofd der Kerk in 1870 gehoorzaamde.

De commissie der Italiaansche Kamer, gelast om op het voorstel betrekkelijk het verleen eener nationale gift aan Garibaldi, te beraadslagen, heeft zich den 10 vereenigd.

De heer Minghetti woonde de vergadering bij. Er is besloten geworden aan de Kamer de inschrijving te vragen op het budget, van eene jaarlijksche rent van 50,000 francs, en Garibaldi het kapitaal, dat de andere 50,000 fr. uitmaken, aan te bieden. De minister e de commissie zijn onmiddellijk deswege overeengekomen. De heer Mancini is verslaggever benoemd.

Deze hulde, aan het oud-opperhoofd der bandieten gebracht, valt zonderling samen met de bekendmakingen, dezer dagen te Frankrijk gedaan in een officieel verslag betreffende de dapperheid (!) en de militaire kennis (!) van Garibaldi en zijnen zoon Ricciotti. Het is waar, dat er daar geene kwestie kon zijn van bandietenstreken, met de medeplichtigheid van plaatselijke besturen te plegen.

Het openbaar ministerie heeft gisteren zijn requisitorum in het proces van Armin uitgesproken. De straf, tegen den oud-afgezaant door het orgaan der wet geëischt, is niet min dan van twee jaren en half gevang.